

Aurkezpena

Gasteiz, 2010eko apirila

Ezaugarri nagusi gisa aldaketa etengabeak eta oso bizkorak izan dituen 2009. urtean zehar ikasi ahal izan ditugun irakaspen ugarien artean, azpimarratzeko modukoa da sistema finantzarioaren egonkortasuna ez dagoela inolaz ere bermatua, ez mundu-mailan, noski, baina, hedapenez, ezta gure hurbileneko jardun-eremuan ere. Inor gutxi izan zen gai 2008an bat-batean nabarmendu zen krisiaren intentsitatea, garrantzia, iraupena eta efektuak aurreikusteko. Baina krisiak jarraipena izan du, zoritxarrez, aurtengo ekitaldian ere, eremu finantzarioari bezala baita ekonomia erreala ere erasanez, eta beraz, enpresek, familiek, erakundeek, kontsumitzaileek nahiz inbertsiogileek, den-denek jasan dituzte krisiaren ondorioak. Bere epizentroa sistema finantzarioaren konfiantzan eta arauetan bertan zuen *tsunami* izugarri baten moduko zerbait pairatu behar izan dugu. Eta horrexegatik, historia modernoan ez parekorik ezta aurrekaririk ere gabeko esku-hartze masibo eta koordinatua behar izan da, agintari ekonomiko eta monetarioen aldetik, nazioarteko sistema osoaren kolapsoa eta gainbehera saihesteko.

Zurrumbilo horrek nazioarteko arkitektura finantzario osoa jarri du zalantzan, gure egunotan oraindik bizi-bizirik dirauen gogoeta eta berrantolaketako prozesu bat abian jarritz. Azken hilabeteotako historiak nabarmen jarri du erregulazioko sistemaren oinarriak funtsetik aztertu nahiz berrikustearen premia eta zuhurtziazko gainbegiradaren beharra, beste puntu batzuen artean erakunde finantzarioen kaudimen eta likideziarekin lotutako hainbat alderdi konpontzen saiatuz. Ildo horretan txertatzen dira Europa mailako banku-agintarien, aseguru eta pentsioen eta balore nahiz merkatuen European Systemic Risk Board izenekoaren sorrera bezalako ekimenak.

Aurreko ekitaldian ezarri eta finkatutako krisi ekonomikoak aurrera jarraitu du baita 2009an zehar ere; baina, hala ere, ekonomia nagusietako agintari ekonomiko eta monetarioen ahalegin bateratuari esker, susperraldiaren aurreneko zeinuak agertu ziren urtearen azken aldera, zeinu horiek herrialde garatuetan eta herrialde emergenteetan oso eragin diferentea izan duten arren.

Behin berriz, eta bizi izandako testuinguruan aipatutako zailtasun horien guztien gaineratik, Hego Euskal Herriko Aurrezki Kutxek 2009an izan duten jarduera gogobeteko eta positibotzat jo behar da, sektoreak izan duen eboluzioari dagozkion termino eta mugei begira betiere. Inbertsio produktiboak, etxebizitza eta kontsumoa, oro har, finantzatzeko beharrezko baliabideak eskaintzeko beren lanean jarraitu dute Federazioko erakunde kideak, ekitaldiaren amaieran, 57.388 milioi euroko kredituak gauzatu guztira, aurreko urtean baino % 1,3 gehiago. Bestalde, administratutako baliabide komertzialak, guztira, 63.410 milioi euroraino iristen dira, eta horrek % 3,7ko hazkundera esan nahi du.

Baliabide propioak 7.339 milioi eurotan daude kokatuak, % 4,9an indartu edo sendotu eta gero, Aurrezki Kutxa kideek euren kaudimenaren alde egindako kapitalizazioko ahalegin garrantzitsuen adierazgarri gisa. Kutxen kaudimeneko koefizientea % 17an dago gaur egun, sektorearen batez bestekoaren oso gainera. Berankortasun-indizea, bere aldetik, sistema espainoleko txikienetako bat da, % 2,42koa hain zuzen ere, eta estaldura-tasa % 83,8raino ailegatzen da..

Lortutako emaitzek aurrerapausoak erakusten dituzte batez besteko aktibo totalei begira, bai interes-marjinan eta baita marjina gordinean ere. Horniduretara egindako zuzkidurak oso altuak izan dira era berean, zuhurtziaz handieneko irizpideak aplikatuz eta jardura horien guztien ondorioz erakundeen multzoaren emaitza, zergen aurretik, 576 milioi eurokoa da, % 9,2ko murrizketa alegia, aurreko ekitaldiari dagokion emaitza baliokidearekin alderatuz gero. Hala ere, eta emaitza kaxkar horien guztien gainera, ekitaldian argi eta garbi eutsi zaio Gizarte Ekintzaren garapenaren aldeko apustuari, 213,5 milioi euro bideratuz sail horretako jardueretara, aurreko ekitaldian eskainitako zifra berbera esan genezake, eta horrek nabarmen jartzen du ahalegin horren garrantzia, bizi izan dugun giroaren moduko murrizketa eta uzkurdurako testuinguruan.

Horrez gain, saiatu gara transformazio edo eraldaketaren premiari buruzko eta produkzioko eredu berriranzko iragapenari buruzko gogoetarako gure ekarpen-aletxo egiten, Euskal Herriko Unibertsitatearen Udako XXII. Ikastaroen barruan antolatutako mintegiari esker, eta mintegiaren izenburu berarekin —“Krisi globala: eredu ekonomiko eta sozial berri baterantz” alegia— argitaratu den Ekonomi Gerizan saileko ale berria izan da lan horren emaitza eta fruitua.

Etorkizunera modu baikorrean begiratzea gustatuko litzaidake, gure erakunde kideen jarduna gidatzen duten printzipioak balioetsi eta goraiatzeko, printzipio horietan esker eutsi eta sendotu ahal izan baitugu gure jarduketa-eremu geografikoen sustapen eta garapenean eta baita gure bezeroen eta hiritar guztien premiak eta beharrianak gogobetetzen ondo irabazia daukagun lidergoa eta gidaritzaz, Gizarte Ekintzaren ekimen eta jardueren bitartez.

Sistema finantzarioaren etorkizunean ikusabartzen diren erronkak izugarriak dira, baita gure kasuan begi aurrean daukagunak ere. Erronka horiek guztiak epe luzerako ikuspegiarekin hartu behar dira, epe laburrak berekin dakartzan murriztapenak eta urgentziak gaindituz, gure erakundeen lehiakortasunaren aldeko apustua mantentzeko borondate sendoari eutsiz betiere, datozen urteetan ere sistemak bere horretan jarraituko duela bermatzeko modurik egokiena bezala.

Mario Fernández
Presidentea